

Voorstel aan de gemeenteraad

Portefeuillehouder

H.Rinkes/J. van Veen

Datum collegebesluit

14-09-2021

Opsteller

Jantie van der Laan

Registratie**Agendapunt****Onderwerp**

Uitvoeringsagenda circulariteit 2022: 'Op weg naar een Circular Valley Heerenveen'

Voorgesteld besluit

1. Een bedrag van € 175.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de projecten waar nog geen budget beschikbaar voor is.
Het betreft de projecten:
2 Circulair ambachtscentrum
8. Circular Valley implementatie
9. 'Het Schone Noorden'
10. Circulaire bedrijfsterreinen
11. Circulair bouwen
12. Verkennen EU subsidiekansen voor circulaire economie.
2. De kosten ad. 2 te dekken middels een eenmalige onttrekking aan de algemene reserve.

Inleiding

In het Duurzaamheidsprogramma 2019-2022 'Samen duurzaam in Heerenveen' is circulaire economie als thema opgenomen. In de circulaire economie die we als gemeente nastreven, is afval de grondstof voor een nieuwe keten of product en weten we kringlopen te sluiten. Daarbij faciliteren en ondersteunen we als gemeente daar waar al energie/inspiratie ontstaat en ontwikkelingen plaatsvinden in de lokale samenleving. In het begin zullen we vanuit de gemeente wel meer initiator en aanjager zijn, maar wel samen met bedrijven en maatschappelijke organisaties.

In het duurzaamheidsprogramma is het hoofddoel voor 2022: Heerenveen een hotspot circulaire innovatie maken onder de naam 'Circular Valley Heerenveen'. Om betere invulling te geven aan dit hoofddoel en de bijbehorende subdoelen is de Uitvoeringsagenda 'Op weg naar een Circular Valley Heerenveen 2022' opgesteld. Hierin schetsen we de visie en richting die we de komende tijd gaan volgen om de circulaire economie verder te ontwikkelen richting een Circular Valley Heerenveen. Daarnaast is de vertaling gemaakt naar concrete projecten die in 2022 (en deels nu al) uitgevoerd worden en waarmee we een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de circulaire economie in Heerenveen. Deze uitvoeringsagenda is een integrale agenda waarin lopende en nieuwe projecten zijn opgenomen, bedoeld als compleet overzicht van de activiteiten op dit thema.

We sluiten daarbij zorgvuldig aan op de bijzondere (economische) positie die Heerenveen als gemeente heeft op het gebied van circulariteit, mede door de aanwezigheid van bedrijven gericht op de innovatieve verwerking van reststoffen en specifiek kunststoffen zoals Omrin, NTCP, Morssinkhof en circulaire bouw (Van Wijnen, Zwanenburg).

Motivering

Beoogd effect

De uitvoeringsagenda heeft als doel het thema circulaire economie zoals benoemd in het Duurzaamheidsprogramma uit te werken op basis van de actuele ontwikkelingen en via projecten uitvoering te geven aan de gestelde doelen. We zetten hierin als gemeente circulaire stappen en

daarnaast willen we bedrijven, stakeholders, inwoners en maatschappelijke organisaties stimuleren en activeren om hun eigen duurzame en circulaire stappen te zetten. Dit doen we d.m.v. 'Circular Valley Heerenveen' projecten en communicatie. We kunnen de transitie naar een circulaire economie alleen maken als we het samen doen. Daarin heeft de gemeente Heerenveen een voorbeeldfunctie en die rol pakken we met deze uitvoeringsagenda waarin o.a. het project circulair inkopen is opgenomen, nadrukkelijk op.

Argumenten

1.1 We hebben een visie op de circulaire economie

De gemeente Heerenveen heeft een unieke economisch positie binnen de provincie Fryslân. De regio Heerenveen kenmerkt zich door de aanwezigheid van economische clusters en bedrijven die actief zijn binnen de circulaire economie. Daarnaast heeft de gemeente in het Duurzaamheidsprogramma uitgesproken te willen werken aan een circulaire economie.

Het uitwerken van een visie op de circulaire economie en de vertaling daarvan naar projecten en deze uitvoeren zorgt ervoor dat we de start maken met de omslag naar de circulaire economie. Er zijn veel ontwikkelingen gaande en door vroegtijdig een actief circulair beleid te voeren, kunnen we snel hierop inspelen en zo onze economie helpen de transitie naar de circulaire economie te maken en zo de economische positie van Heerenveen behouden en versterken.

1.2 Hiermee benutten we circulaire kansen en initiatieven

Er zijn veel circulaire initiatieven vanuit het bedrijfsleven en andere stakeholders en we maken optimaal gebruik van de inspiratie en energie die daar vanuit gaat om met zo beperkt mogelijke middelen, een maximale impact te maken op weg naar een circulaire economie. De uitvoeringsagenda heeft ons als gemeente en de belanghebbenden handvatten, richting en focus.

1.3 De projecten geven uitvoering aan gestelde ambities en statements

De gemeente Heerenveen heeft in het kader van de circulaire economie haar ambities uitgesproken. De ambities voor lange termijn en korte termijn zijn opgenomen in het duurzaamheidsprogramma en opnieuw benoemd in de Uitvoeringsagenda 'Op weg naar een Circular Valley Heerenveen'.

Om deze ambities waar te maken zijn er inmiddels een aantal projecten gestart zoals onder andere:

- Het opstellen van een visie Circular Valley Heerenveen.
- Het Schone Noorden (noordelijke samenwerking overheden, ondernemers, onderwijs voor verwerking van kunststoffen).
- Onderzoek Circulair Ambachtscentrum.

Deze en andere projecten dragen individueel bij aan het ontwikkelen van de circulaire economie en met deze uitvoeringsagenda 'Op weg naar een Circular Valley Heerenveen' worden de projecten integraal samengevoegd en in verband gebracht. Zo kunnen we integraal werken aan een Circular Valley in Heerenveen.

1.4 De projecten vloeien voort uit het duurzaamheidsprogramma

Bijgevoegde uitvoeringsagenda 'op weg naar een Circular Valley Heerenveen' maakt deel uit van het duurzaamheidsprogramma 'Samen Duurzaam in Heerenveen'. Dit programma is vastgesteld door de raad.

Voor het thema circulaire economie zijn de betreffende projecten samengevoegd en verder uitgewerkt in deze uitvoeringsagenda verdeeld over 2 onderdelen: 'van afval naar grondstof' en 'stimuleren circulaire economie'.

Daarbij richten we ons zowel op het terugdringen van de hoeveelheid huishoudelijk afval en op het ontwikkelen van de circulaire economie (circulaire inkoop door gemeente, bedrijven en inwoners en ontwikkeling circulaire initiatieven en verdienmodellen)

1.5 Bestuurlijke start

Een aantal projecten die onderdeel zijn van het traject Circular Valley Heerenveen zijn in de afgelopen periode al gestart en vanuit de circulaire ontwikkelingen en actualiteit is het moment

geschikt om de projecten integraal samen te voegen in deze uitvoeringsagenda en daarmee nader invulling te geven aan het thema circulaire economie als onderdeel van het duurzaamheidsprogramma. Het is gewenst de visie en richting om toe te werken naar een Circular Valley Heerenveen en de concrete projecten integraal aan het college en de gemeenteraad voor te leggen inclusief het verzoek om toewijzing van de benodigde middelen.

Dit, zodat we daarmee ook naar alle doelgroepen duidelijk maken dat we gestart zijn en op weg zijn naar een Circular Valley Heerenveen.

Risico's of kanttekeningen

1.1 De doorlooptijd van de uitvoeringsagenda is beperkt

De looptijd van deze uitvoeringsagenda betreft 2022 en bevat ook projecten die op dit moment al lopen. Het Duurzaamheidsprogramma loopt tot en met 2022 en zal dan herzien worden. Gezien de economische ontwikkelingen in Heerenveen, de regionale initiatieven op het gebied van kunststoffen, de (technische) innovaties en de toenemende urgentie om de omslag te maken naar een circulaire economie, is het belangrijk om nu de start naar een Circular Valley te maken. We maken zo optimaal gebruik van de energie en ambitie die er in de gemeente is en bij bedrijven, inwoners en maatschappelijke organisaties.

1.2 Het risico bestaat dat niet alle projecten (volledig) uitgevoerd kunnen worden

Een deel van de projecten is gekoppeld aan andere ontwikkelingen, denk hierbij aan de noordelijke ontwikkelingen rondom Het Schone Noorden, of is mede afhankelijk van initiatieven vanuit bedrijven of ondernemersverenigingen.

Het slagen van deze projecten staat daarmee niet op zichzelf, maar heeft mede bij een actieve inzet vanuit de gemeente een grotere kans van slagen.

1.3 Financiering projecten

Zonder de extra financiële middelen voeren we project 1 t/m 7 (grotendeels) uit en voor de projecten 8 t/m 12 van geldt dan dat die niet kunnen worden uitgevoerd en dat deze moeten worden heroverwogen na de verkiezingen.

Uit te voeren zonder extra financiële middelen

1. Verminderen ongescheiden huishoudelijk restafval met diftar+
3. Gemeentehuis afvalvrij
4. Schoon Belonen
5. Circulair Inkopen
6. Circulair ondernemen stimuleren
7. Actieagenda Circular Valley Economie

Financiële middelen nodig voor uitvoering projecten

2. Circulair ambachtscentrum
8. Circular Valley implementatie
9. 'Het Schone Noorden'
10. Circulaire bedrijfsterreinen
11. Circulair bouwen
12. Verkennen EU subsidiekansen voor circulaire economie

Communicatie en participatie

De communicatie bij het uitvoeringsprogramma wordt veelzijdig. Het uitgangspunt is dat het merk 'Circular Valley Heerenveen' de basis is. Alle projecten en activiteiten vallen onder deze paraplu. De pay-off die we bij projecten willen gebruiken is *'Heerenveen is op weg naar een Circular Valley'*. Dit merk wordt nog uitgewerkt. Dit doen we o.a. samen met de externe klankbordgroep waarin o.a. zitten John Vernooij van Omrin, Klaas Sietse Spoelstra van Nij-sicht, Udo de Goede van Bruning-de Goede en Alex van Dalen van Beenen Industriële Automatisering. Daarna zal dit geladen worden met content en zal aansluiten op de koepelcampagne 'Eén voor één groener'.

We communiceren efficiënt; dit betekent dat we vooral op projectniveau communiceren, daarnaast ook via de koepelcampagne 'Eén voor één groener' die voor het complete duurzaamheidsprogramma gebruikt wordt.

Per project wordt vastgesteld welke communicatie relevant is en worden doelgroepen, communicatieboodschap(en) en middelenmix worden bepaald. De koepelcampagne draagt bij aan bewustwording en informatievoorziening.

Daarnaast worden bedrijven/stakeholders/inwoners geactiveerd om zelf bij te dragen aan de circulaire ambities uit het duurzaamheidsprogramma. De benoemde projecten in dit uitvoeringsprogramma vervullen hierin een sleutelrol, omdat actie hiermee concreet wordt gemaakt.

Financiën

Hoofdstuk 4 van de uitvoeringsagenda beschrijft de financiële aspecten van de aanpak

Het gevraagde besluit is om een bedrag van € 175.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de projecten waar nog geen budget beschikbaar voor is.

Voor een aantal projecten met name op onderdeel 'Van afval naar grondstof' zijn al in het verleden budgetten toegewezen. Voor het onderdeel 'stimuleren circulaire economie' is dat nog niet het geval en wordt via dit raadsvoorstel budget gevraagd. Om alle activiteiten en projecten te kunnen uitvoeren, zijn incidentele middelen nodig.

We verzoeken u deze beschikbaar te stellen via een eenmalige onttrekking aan de algemene reserve.

Bij de Perspectiefnota 2022 kan de raad een afweging maken over de verdere koers en daarbij benodigde financiële middelen.

De huidige uitvoeringsperiode van het duurzaamheidsprogramma loopt in 2022 af. De bedoeling is na de gemeenteraadsverkiezingen een nieuw uitvoeringsprogramma 2022-2026 op te stellen voor alle onderdelen (circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en energietransitie) op te stellen, inclusief een financiële paragraaf.

Dit uitvoeringsprogramma wordt medio 2022 ter besluitvorming aan de raad aangeboden, waarna de uitvoering wordt voortgezet.

Bijlagen

- Uitvoeringsagenda circulariteit 2022: 'Op weg naar een Circular Valley Heerenveen'